

Mei 2025

Rapportage 1-meting aanvoerdersgroep kansenongelijkheid in sport- en beweegdeelname van jeugd

i r e s e a r c h

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	4
2. Aanleiding en werkwijze	8
2.1. Aanleiding	9
2.2. Doel van het onderzoek	10
2.3. Werkwijze	11
3. Bevindingen	12
3.1. Tijdlijn	13
3.2. Conclusies per onderdeel	15
	24

Colofon

Rapportage 1-meting aanvoerdersgroep kansenongelijkheid in sport- en bewegdeelname van jeugd

Publicatie: mei 2025

Voor meer informatie rondom de aanvoerdersgroep kansenongelijkheid in sport- en bewegdeelname van jeugd, neem contact op met Laura Butselaar - laura.butseelaar@kenniscentrumsportenbewegen.nl

Deze opdracht is uitgevoerd door iresearch in opdracht van Kenniscentrum Sport en Bewegen (KCS&B)

iresearch

1. Samenvatting

Samenvatting aanleiding en werkwijze

Begin 2023 startte Kenniscentrum Sport & Bewegen (KCS&B) met 5 gemeenten een aanvoedersgroep, gericht op het verkleinen van kansenongelijkheid in sportdeelname van jeugd. Gemeenten brachten hun lokale situatie in kaart en gingen met een aanpak aan de slag. Momenteel zijn 4 gemeenten actief in deze aanvoedersgroep. Anderhalf jaar na de start van de aanvoedersgroep heeft iresearch in opdracht van KCS&B de voortgang en impact van de aanvoedersgroep geëvalueerd via een 1-meting.

Doel van het onderzoek

Deze 1-meting richtte zich op 4 hoofdvragen:

1. Welke concrete veranderingen hebben gemeenten doorgevoerd in hun aanpak en wat lukte daarbij wel of niet?
2. Hoe ervaren de gemeenten en stakeholders deze veranderingen?
3. Wat was de invloed van deelname aan de aanvoedersgroep?
4. Welke lessen en wensen zijn er voor de toekomst van de aanvoedersgroep?.

Ook is gekeken naar succes- en knelpunten, en naar de rol van KCS&B bij het ondersteunen en opschalen van de aanpak.

Werkwijze

De aanpak bestond uit drie fasen.

Fase 1: in overleg met KCS&B is de onderzoeks aanpak vastgesteld, zijn gesprekspartners geselecteerd en interviews voorbereid. Ook is deskresearch uitgevoerd naar de collectieve systeemanalyses, beleidsstukken, artikelen en startfoto's.

Fase 2: er zijn 9 semigestructureerde interviews uitgevoerd met gemeenteambtenaren en stakeholders uit de gemeenten, waaronder 2 groepsgesprekken.

Fase 3: de resultaten van de deskresearch en interviews zijn gezamenlijk gedeeld in een sessie met de aanvoedersgroep en KCS&B, waarna de bevindingen en aanbevelingen zijn vastgelegd in deze rapportage.

Tijdslijn

Begin 2023 is de aanvoedersgroep gestart met 5 gemeenten. Van de periode januari 2023 tot begin 2025 is een tijdslijn opgesteld met de belangrijkste landelijke en lokale activiteiten, personele wisselingen en inhoudelijke ontwikkelingen per gemeente. Gemeenten kozen elk hun eigen lokale aanpak: van pilots en interventies tot structurele samenwerking. De landelijke aanvoedersgroep bijeenkomsten boden ruimte voor reflectie en uitwisseling. Personele wisselingen hadden in meerdere gemeenten invloed op het tempo en de focus. Twenterand is tot medio 2024 aangesloten geweest bij de aanvoedersgroep.

Samenvatting bevindingen

Uit de interviews komen verschillende bevindingen naar voren. Gemeenten hebben uiteenlopende initiatieven ingezet om belemmeringen bij het verkleinen van kansenongelijkheid in sportdeelname van jeugd te verminderen. Daaruit kwamen het inzetten van intermediairs, samenwerking en effectieve communicatie naar voren als succesfactoren. Tegelijk kwamen tijdgebrek, personeelwisselingen en de uitdagingen in het bereiken van de doelgroep naar voren als belemmeringen. De aanvoerdersgroep bood voor gemeenten waardevolle kennisuitwisseling, maar sloot niet altijd aan bij ieders tempo en focus.

Veranderingen in de aanpak

Gemeenten hebben initiatieven zoals lokale aanvoerdersgroepen en activiteiten voor de doelgroep opgezet, met een sterk uiteenlopende implementatie.

Samenwerking met lokale partners en doelgroepgerichte communicatie worden ingezet om belemmeringen te verminderen, maar structurele borging blijft uitdagend.

Ervaringen van gemeenten en stakeholders

Succesfactoren zijn de inzet van intermediairs, lokale samenwerking, een sterke visie en motivatie vanuit de beleidsmedewerker.

Belemmeringen zijn tijdgebrek, personeelwisselingen en uitdagingen in het bereiken van de doelgroep.

Invloed van de landelijke aanvoerdersgroep

Deelnemers ervaren de (kennis)uitwisseling, koppeling tussen beleid en praktijk en toegang tot expertise van KCS&B als waardevolle onderdelen van de aanvoerdersgroep.

Verschillende behoeften en voortgang per gemeente beperken soms de relevantie van de aanvoerdersgroep.

Toekomstperspectief aanvoerdersgroep

De geleerde lessen benadrukken het belang van doelgroepgerichte communicatie, intermediairs en een integrale aanpak.

Gemeenten zien zeker de meerwaarde van de aanvoerdersgroep, maar toekomstperspectief verschilt per gemeente, afhankelijk van lokale prioriteiten.

2. Aanleiding en werkwijze

2.1. Aanleiding

Begin 2023 heeft KCS&B samen met vijf gemeenten een aanvoerdersgroep opgericht. Deze aanvoerdersgroep richt zich op het verminderen van kansenongelijkheid in sport- en beweegdeelname van jeugd met een lage sociaaleconomische positie. De deelnemende gemeenten waren op dat moment: Breda, Dordrecht, Meerssen, Stein en Twenterand. Gemeente Twenterand is aangesloten geweest bij de aanvoerdersgroep tot medio 2024*, daarna bestond de groep uit de vier overige gemeenten.

In maart 2023 zijn de gemeenten begonnen met het opstellen van een lokale startfoto. In deze startfoto is, samen met relevante stakeholders uit het lokale veld, in kaart gebracht hoe het er op dat moment voor stond met de sport- en beweegparticipatie van jeugd in armoede. Daarbij is gericht gekeken naar systeembelemmeringen die deze participatie beïnvloeden, zoals knelpunten in samenwerking, financiering, bereik of werkwijzen. Op basis van deze startfoto heeft een deel van de gemeenten een plan van aanpak opgesteld om deze belemmeringen gericht aan te pakken. In de meeste gevallen zijn hierin doelen en acties vastgelegd, waarmee gemeenten in de praktijk aan de slag zijn gegaan. Deze trajecten verschillen per gemeente, afhankelijk van de lokale situatie, capaciteit en urgentie.

Naast de opbrengst op gemeentelijk niveau was de aanvoerdersgroep ook bedoeld als een leer- en ontwikkeltraject waarin gemeenten van elkaar konden leren.

Anderhalf jaar na de start heeft iresearch in opdracht van KCS&B een 1-meting uitgevoerd om zicht te krijgen op de voortgang in de gemeenten. Wat is er veranderd sinds de startfoto? Wat is de ervaren impact van de aanpak? En hoe hebben gemeenten de rol en meerwaarde van de aanvoerdersgroep ervaren? Deze rapportage is het resultaat van die 1-meting.

* Er is in overleg met KCS&B gekozen om Twenterand mee te nemen in dit onderzoek, ondanks dat zij niet meer actief deelnemen, om hun ervaring en geleerde lessen mee te nemen.

2.2. Doel van het onderzoek

1. Inzicht verkrijgen in de veranderingen in de aanpak

- Welke concrete stappen en veranderingen hebben gemeenten doorgevoerd om systeembelemmeringen te verminderen of weg te nemen? Wat is eventueel nog niet gebeurd en wat was hierop van invloed?
- Waarin verschilt/verschillen deze aanpak/acties van eerder gehanteerde aanpakken?

2. De ervaringen en percepties van zowel gemeenten als externe stakeholders ophalen

- Hoe ervaren gemeenten de doorgevoerde veranderingen en de stappen die zijn gezet? Wat is volgens hen het effect hiervan?
- Hoe beoordelen externe stakeholders de veranderingen in de aanpak? Welke effecten merken zij op en wat verwachten ze voor effecten op de lange termijn?
- Wat zijn succesfactoren en belemmerende factoren bij de veranderingen in de aanpak? Welke succesverhalen en uitdagingen zijn er?

3. Inzicht verkrijgen in de invloed van de aanvoedersgroep

- In hoeverre heeft de deelname aan de aanvoedersgroep gemeenten geholpen stappen te zetten die ze anders wellicht niet hadden genomen? Wat waren stimulerende factoren?
- Hoe ervaren de deelnemers de samenwerking binnen de aanvoedersgroep? In hoeverre draagt deze groep bij aan het leren van elkaar en het verkennen van nieuwe manieren om uitdagingen aan te pakken?

4. Vooruitkijken naar de toekomst

- Welke lessen hebben gemeenten geleerd uit de eerste fase van het traject en hoe willen ze dit in de toekomst toepassen?
- Welke verwachtingen en wensen hebben gemeenten en hun stakeholders voor de volgende fase van het traject?
- Welke geleerde lessen kan KCS&B vertalen naar andere gemeenten (gemene deler van de gemeenten in de aanvoedersgroep)?
- Welke aanbevelingen zijn er voor het vervolg van de aanvoedersgroep en de rol van KCS&B hierin?

2.3. Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd in 3 fasen:

Onderzoeksvragen per gemeente uit de startfoto's:

- **Breda:** Hoe kunnen we Bredaas sportaanbod zo inrichten dat jeugd (leeftijd 0 t/m 18 jaar) in armoede gaat en blijft sporten?
- **Dordrecht:** Hoe kunnen we sportief bewegen een routine maken in het leven van jonge gezinnen (kinderen 0 t/m 6 jaar en ouders 19 t/m 30) in vier buurten in Dordrecht West?
- **Meerssen:** Hoe zorgen we dat de doelgroep (gezinnen met kinderen in de leeftijd 4-12 jaar die opgroeien in armoede) een goede introductie met sport en bewegen krijgt?
- **Stein:** Wat heeft de doelgroep (gezinnen met kinderen tot 18 jaar die geldstress hebben) nodig van de stakeholders om meer te bewegen?
- **Twenterand:** Hoe kan de inzet van ervaringsdeskundigen eraan bijdragen dat de sport- en beweegparticipatie van gezinnen (met kinderen in leeftijd 4 tot 18 jaar) die leven in armoede omhoog gaat?

3. Bevindingen

3.1. Tijdlijn

De tijdlijn op de volgende pagina geeft een overzicht van de belangrijkste activiteiten, gebeurtenissen en veranderingen binnen de deelnemende gemeenten gedurende de looptijd van het aanvoerdersgroep tot nu (maart 2023 – begin 2025). De tijdlijn is opgebouwd rondom drie hoofdcomponenten: gezamenlijke landelijke en lokale overlegmomenten, de belangrijkste activiteiten per gemeente, en relevante wisselingen in betrokken medewerkers..

Landelijke structuur

- In april 2023 is binnen de landelijke aanvoerdersgroep een eerste bijeenkomst geweest en is per gemeente een start gemaakt met het opstellen van het plan van aanpak.
- Gedurende 2023 en 2024 vonden meerdere bijeenkomsten van de aanvoerdersgroep plaats (tweemaal in 2023, eenmaal begin 2024). Een vierde bijeenkomst in oktober 2024 is geannuleerd. In april 2025 heeft uiteindelijk de vierde bijeenkomst plaatsgevonden, samen met de duidingssessie voor deze rapportage.
- Daarnaast werd regelmatig contact onderhouden via bilaterale overleggen tussen de contactpersoon van de gemeente en KCS&B. Aanvullend vond, afhankelijk van de behoefte van de gemeente, extra afstemming plaats.
- Parallel aan de landelijke bijeenkomsten organiseerden gemeenten lokale bijeenkomsten en werkten zij aan eigen initiatieven.

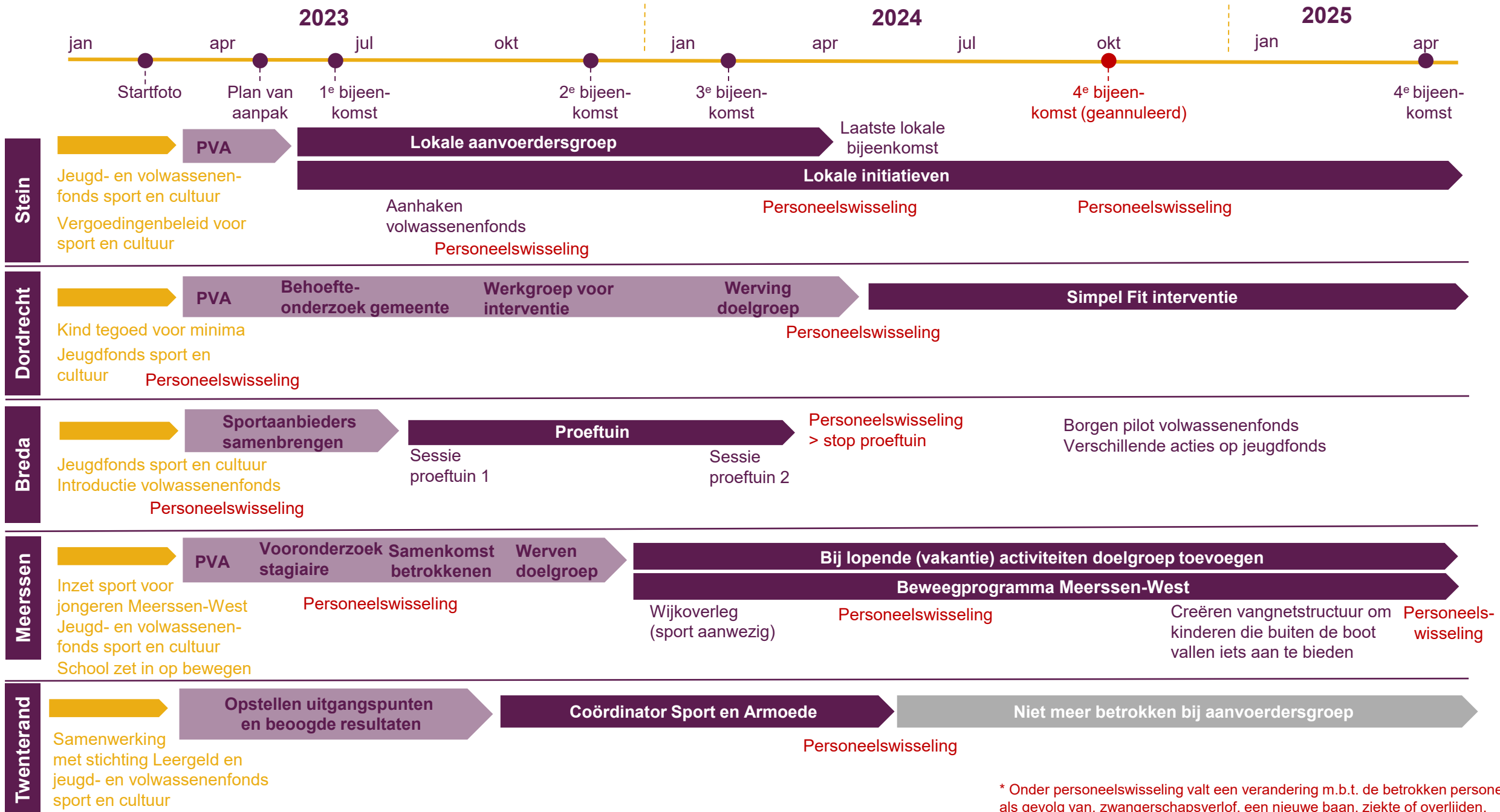
Overkoepelende observaties

- In alle gemeenten is de inzet gericht op het verbeteren van toegang tot sport en beweging voor kinderen en hun ouders in kwetsbare posities.
- De voortgang is bij de gemeenten beïnvloed door personele wisselingen, wat bij de gemeenten leidde tot vertraging of herprioritering.
- De aanpak verschilde per gemeente: sommige gemeenten zetten in op gerichte pilots of interventies, terwijl anderen vooral stakeholders bijeenbrachten of losse initiatieven ontwikkelden. De landelijke aanvoerdersgroep bood daarbij ruimte voor gezamenlijke reflectie en het uitwisselen van ervaringen.

Gemeentelijke ontwikkelingen

Elke gemeente heeft in de periode eigen accenten gelegd in de uitvoering. De paarse elementen tonen welke acties daadwerkelijk zijn uitgevoerd, de gele labels verwijzen naar reeds bestaande regelingen of voorbereidende werkzaamheden. Wisselingen of uitval van medewerkers zijn aangeduid in rood.

- **Stein:** Richtte zich op een lokale aanvoerdersgroep, hieruit volgde lokale initiatieven. Waarbij o.a. het Jeugdfonds Sport & Cultuur het vergoedingenbeleid aanpaste en het volwassenfonds aanbod verbreedde. Binnen het traject vonden een aantal wisselingen plaats in de betrokken beleidsmedewerkers.
- **Dordrecht:** Investeerde, naast bestaande regelingen zoals 'Kind tegoed voor minima', in behoefteonderzoek en doelgroep werving. Na een wisseling van beleidsadviseur volgde de start van de *Simpele Fit* interventie voor moeders.
- **Breda:** Startte met de introductie van het volwassenenfonds en het versterken van samenwerking met sportaanbieders. In 2024 werd gewerkt aan twee proeftuinsessies met sport- en beweegaanbieders. De betrokken beleidsadviseur viel tijdelijk uit.
- **Meerssen:** Startte onder andere een beweegprogramma in een specifieke wijk, betrok scholen bij het verspreiden van het aanbod onder de doelgroep en voegde de doelgroep toe aan bestaande (vakantie)activiteiten. Halverwege 2024 viel een beleidsmedewerker sociaal domein uit.
- **Twenterand:** Versterkte de lokale samenwerking, met nadruk op coördinatie en borging. In 2024 viel een beleidsmedewerker minima uit. Twenterand is aangesloten geweest bij de aanvoerdersgroep tot medio 2024*.

* Onder personeelwisseling valt een verandering m.b.t. de betrokken personen; als gevolg van, zwangerschapsverlof, een nieuwe baan, ziekte of overlijden.

3.2. Conclusies per onderdeel

3.2.1. Veranderingen in de aanpak

Gemeenten hebben initiatieven zoals lokale aanvoerdersgroepen en activiteiten voor de doelgroep opgezet, met een sterk uiteenlopende implementatie.

Samenwerking met lokale partners en doelgroepgerichte communicatie worden ingezet om belemmeringen te verminderen, maar structurele borging blijft uitdagend.

3.2.2. Ervaringen van gemeenten en stakeholders

Succesfactoren zijn de inzet van intermediairs, lokale samenwerking, een sterke visie en motivatie vanuit de beleidsmedewerker.

Belemmeringen zijn tijdgebrek, personeelwisselingen en uitdagingen in het bereiken van de doelgroep.

3.2.3. Invloed van de landelijke aanvoerdersgroep

Deelnemers ervaren de (kennis)uitwisseling, koppeling tussen beleid en praktijk en toegang tot expertise van Kenniscentrum Sport & Bewegen als waardevolle onderdelen van de aanvoerdersgroep.

Verschillende behoeften en voortgang per gemeente beperken soms de relevantie van de aanvoerdersgroep.

3.2.4. Toekomstperspectief aanvoerdersgroep

De geleerde lessen benadrukken het belang van doelgroepgerichte communicatie, intermediairs en een integrale aanpak.

Gemeenten zien zeker de meerwaarde van de aanvoerdersgroep, maar toekomstperspectief verschilt per gemeente, afhankelijk van lokale prioriteiten.

3.2.1. Veranderingen in de aanpak

Gemeenten hebben initiatieven zoals lokale aanvoerdersgroepen en activiteiten voor de doelgroep opgezet, met een sterk uiteenlopende implementatie.

Breda	<ul style="list-style-type: none">• Startfoto gemaakt• Samenbrengen van 6 sport- en beweegaanbieders voor een proeftuin• In sessie 1 van de proeftuin ingegaan op klantreizen rondom de doelgroep• In sessie 2 ingegaan op concrete acties, maar niet meer uitgevoerd• Richten zich nu op het borgen van de pilot volwassenfonds	<p><i>"We hebben enquêtes afgenomen bij verschillende partijen, zoals kinderopvang en buurthuizen, en zijn met mensen in gesprek gegaan, online en offline. We vroegen bijvoorbeeld: 'Hoe vaak sport je in de week? Doe je al iets? Heb je een kind?' En zo zijn we met die uitslagen gaan kijken van: 'Oké, wat is er nodig, of is er überhaupt iets nodig?' In dat onderzoek kwamen we uiteindelijk uit op Simpel Fit"</i></p>
Dordrecht	<ul style="list-style-type: none">• Startfoto gemaakt, daarna een plan van aanpak• Onderzoek met NOC-NSF waaruit de doelgroep jonge gezinnen kwam• Onderzoek uitgevoerd naar behoeften van jonge gezinnen in Dordrecht bij buurthuizen en kinderopvang• Op basis van onderzoek de interventie 'Simpel Fit!' opgezet voor moeders• Simpel Fit! 2 keer uitgevoerd en daarmee verder	
Meerssen	<ul style="list-style-type: none">• Startfoto gemaakt, daarna een plan van aanpak• Stagiaire ingezet voor onderzoek naar de behoefte binnen de doelgroep jongeren in lage SEP wijken• Uit plan van aanpak 2 sporen opgezet:<ul style="list-style-type: none">• Bij bestaande vakantieactiviteiten extra inzetten op de doelgroep jongeren via schoolmaatschappelijk werkers• In Meerssen-West naschoolse beweegactiviteiten opgezet voor jeugd i.s.m. straatcoaches	
Stein	<ul style="list-style-type: none">• Startfoto gemaakt, daarna een plan van aanpak en een lokale aanvoerdersgroep opgezet• In de lokale aanvoerdersgroep uitdagingen en knelpunten opgehaald en uitgewisseld• Losse initiatieven vanuit verschillende stakeholders uitgevoerd<ul style="list-style-type: none">• Jeugdfonds: aanpassing vergoedingenbeleid, extra vragen beweegttest• Volwassenenfonds: verbreding aanbod met bibliotheek en zwemles• OKO & Ecsplore (sportservice): dataverzameling rondom sport- en cultuuractiviteiten	<p><i>"Het idee achter deze (lokale) aanvoerdersgroep was uiteindelijk om mensen in beweging te krijgen, om ze te laten sporten. Wij hebben vooral praktische zaken aangepast, zoals de vergoedingen..."</i></p>
Twente-rand	<ul style="list-style-type: none">• Startfoto gemaakt in samenwerking met verschillende partijen rondom thema armoede, daarna uitgangspunten en beoogde resultaten opgeschreven• Coördinator sport en armoede aangenomen (verbindende functie)	

3.2.1. Veranderingen in de aanpak

Samenwerking met lokale partners en doelgroepgerichte communicatie worden ingezet om belemmeringen te verminderen, maar structurele borging blijft uitdagend.

Breda	<ul style="list-style-type: none">• Proeftuin met 6 sport- en beweegaanbieders, zowel verenigingen als commercieel• Bevindingen uit de proeftuin<ul style="list-style-type: none">• Betere samenwerking nodig tussen sportaanbieders en maatschappelijke professionals uit de wijk• Inzetten op communicatie richting de doelgroep o.a. door een plan om een week rondom armoederegelingen te organiseren (niet uitgevoerd)
Dordrecht	<ul style="list-style-type: none">• Samenwerking met lokale partners zoals stichting 'Wij voor de jeugd'<ul style="list-style-type: none">• Stichting heeft als sleutelfiguur een belangrijke rol gespeeld in het bereiken van de doelgroep• Afstand tussen doelgroep en sportaanbieders verkleind• Bereiken van de doelgroep is uitdagend, passende communicatie zoals mond-tot-mond werving is van belang<ul style="list-style-type: none">• Uitdaging voldoende deelname bij zowel Simpel Fit! als de focusgroep met moeders• Borging is uitdagend: doorstroom naar regulier aanbod & monitoring en evaluatie
Meerssen	<ul style="list-style-type: none">• Actieve samenwerking met lokale partners zoals straatcoaches en schoolmaatschappelijk werkers• Hebben ingezet op het verbeteren van communicatie richting de doelgroep, bv. door inzetten WhatsApp en snapchat• Structureel doorvoeren van georganiseerde activiteiten blijft een uitdaging vanwege wisselingen in functies of financiële keuzes
Stein	<ul style="list-style-type: none">• Lokale aanvoerdersgroep met relevante partners (gemeente, OKO, jeugdfonds, volwassenenfonds, Ecsplora)• Initiatieven vaak kleinschalig (aanpassing vergoedingsbeleid, verbreding aanbod en dataverzameling)• Benadrukken inzet van sleutelpersonen zoals beweegmakelaars voor bereiken en activeren van jongeren voor deelname aan bv. sportverenigingen
Twente- rand	<ul style="list-style-type: none">• Coördinator sport en armoede aangenomen<ul style="list-style-type: none">• Aantal intermediairs verhogen• Speelveld beter met elkaar in contact brengen

"We vonden het belangrijk om samenwerkingen op te zoeken met partijen die dicht bij deze doelgroep staan, of die kansen bieden om het toekomstbestendig te maken en om ook voor hen kansen te creëren. En dat is via een stichting waar we mee gaan samenwerken."

"Om in eerste instantie bij de doelgroep terecht te komen, ga je op zoek naar andere mogelijkheden, naar juist de doelgroep die al dicht bij de intermediairs zit, die dicht bij het vuur zitten, om het zo maar te zeggen. Nou, die heb ik gevonden. Van daaruit zien we ook dat daadwerkelijk kinderen naar de activiteiten toe komen."

3.2.2. Ervaringen van gemeenten en stakeholders

Succesfactoren zijn de inzet van intermediairs, lokale samenwerking, een sterke visie en motivatie vanuit de beleidsmedewerker

- Breda**
- De combinatie sportverenigingen en commerciële aanbieders helpt meerdere perspectieven vanuit de aanbieders samen te brengen in de aanpak
 - Het netwerk dat is ontstaan vanuit de proeftuin vergemakkelijkt samenwerking in de toekomst
 - De klantreizen zorgen voor meer inzicht in doelgroep en haar behoeften

- Dordrecht**
- De samenwerking tussen gemeente en de buurtsportcoaches zorgt voor een brug tussen beleid en praktijk
 - De stichting die is betrokken bij interventie Simpel Fit! Heeft een belangrijke rol als intermediair richting de doelgroep
 - Het gebruik van de sleutelpersonen vanuit bv. buurthuizen, moskeeën en scholen om de doelgroep te bereiken
 - Wat betreft communicatie is mond-tot-mond werving het meest succesvol geweest
 - De duidelijke visie vanuit de beleidsmedewerker: richten op gezinnen met jonge kinderen, specifiek anderstaligen gezinnen
 - Het politieke akkoord binnen de gemeente dat het thema prioriteit gaf

- Meerssen**
- De sleutelrol van de intermediairs waaronder straatcoaches en schoolmaatschappelijk werkers
 - De intermediair voor het jeugdfonds sport, wat de toegang tot het fonds vergemakkelijkt
 - De brede stakeholdergroep met lokale sportverenigingen, welzijnsorganisaties en gemeente zorgt voor bekendheid en samenwerking
 - De focus op Meerssen-West vanuit beleid biedt een concrete casus om aan te pakken
 - Enthousiasme en betrokkenheid vanuit de beleidsmedewerker werkt bevorderend

- Stein**
- De samenwerking van lokale partijen zorgt voor een extra motivatie om aan het thema te werken
 - Het thema zit al verweven in verschillende initiatieven en organisaties, hierdoor wordt er voortdurend op ingezet
 - Betrokkenheid en de rol van 'trekker' door de beleidsmedewerker in het begin van het traject

- Twente-rand**
- Dankzij coördinator en meer intermediairs meer aanvragen jeugd- en volwassenenfonds
 - Beide beleidsmedewerkers waren betrokken en enthousiast

“Wat je ziet is dat er een zeker wantrouwen is naar gemeenten en gemeentelijke initiatieven. Op het moment dat je kiest voor sleutelpersonen, die veel dichter op je doelgroep staan, dan zie je dat het beter werkt om de doelgroep te bereiken.”

“Het aantal intermediairs is toegenomen van 9 tot 17. Het aantal aanvragen is ook toegenomen.”

3.2.2. Ervaringen van gemeenten en stakeholders

Belemmeringen zijn tijdgebrek, personeelwisselingen en uitdagingen in het bereiken van de doelgroep

- Breda**
- Door veel andere prioriteiten binnen gemeente Breda is het inzetten op bv. de proeftuin niet altijd prioriteit
 - De beperkte capaciteit en tijdgebrek binnen gemeente
 - Wisselingen of tijdelijke afwezigheid binnen zowel gemeente als stakeholders zorgt voor vertraging

"...die proeftuin hebben we eigenlijk nu een beetje losgelaten. We hebben niet gezegd van dat gaan we helemaal niet meer doen, maar je merkt gewoon dat we nu een beetje tijd tekort komt bij collega's, dus dat hebben we even losgelaten. We zijn heel druk bezig met het volwassenenfonds."

- Dordrecht**
- De doelgroep bereiken blijft een uitdaging (zowel voor Simpel Fit! als voor een focusgroep met moeders)
 - De taalbarrière binnen communicatie met de doelgroep
 - De wisseling in beleidsmedewerker van de gemeente. Deze wisseling is opgevangen door betrokkenheid van de buurtsportcoaches.

- Meerssen**
- Het verloop en tijdelijke afwezigheid van beleidsmedewerkers
 - Communicatie met de doelgroep (moeders/jonge gezinnen) is uitdagend en werkt voornamelijk via intermediairs
 - Idealiter ligt het eigenaarschap voor de activiteiten uiteindelijk bij de buurt en burgers, maar in de praktijk blijft dit vaak bij de gemeente of professionals
 - Wegens bezuinigingen heeft sport en cultuur niet altijd meer voorrang binnen organisaties
 - Er worden veel losse initiatieven georganiseerd, maar duurzame en structurele aanpakken en begeleiding ontbreekt vaak. Bijvoorbeeld voor jongeren bij de overgang van basisschool naar middelbare school

- Stein**
- De personele wisselingen binnen gemeente en stakeholders
 - Thema 'sporten en bewegen voor jongeren met lage SEP' zit verweven in andere initiatieven en organisaties, zoals OKO. Idealiter zou dit niet los worden benaderd, maar vanuit een brede, integrale aanpak
 - Het thema is niet los te zien van de onderliggende problematiek (bv. schaamte), welke ook meegenomen moet worden
 - Bij professionals is er onvoldoende tijd en capaciteit om alle initiatieven op te volgen

"Dat heeft ook wel te maken met personele wisselingen denk ik. Zowel bij de gemeente, maar ook bij externe partners zijn wat wisselingen geweest, waardoor je dus merkt dat dat dan vervolgens bij de nieuwe collega niet bovenaan op het prioriteitenlijstje staat. Of niet in de overdracht wordt meegenomen."

- Twente-rand**
- De personele wisselingen en uitval binnen de gemeente
 - Na uitval van betrokken beleidsmedewerkers, kwam het thema te liggen bij de consultant inkomen. Deze had een grote hoeveelheid taken en andere prioriteiten

3.2.3. Invloed van de landelijke aanvoerdersgroep

Deelnemers ervaren de (kennis)uitwisseling, koppeling tussen beleid en praktijk en toegang tot expertise van KCS&B als waardevolle onderdelen van de aanvoerdersgroep

Breda	<ul style="list-style-type: none">Ideeën, inspiratie en ervaringen vanuit andere gemeenten ophalen en uitwisselenInformatie vanuit KCS&B waardevol<ul style="list-style-type: none">Ingezet voor informatie rondom ervaringsdeskundigen voor klantreizenBest practicesVooraf intervisie en sparring vanuit een casus van toegevoegde waarde. Dit is relevant en direct toe te passen op de lokale situatie
Dordrecht	<ul style="list-style-type: none">De bijeenkomsten gaven extra motivatie en een stok achter de deur om aan de slag te gaan met het themaDe aanvoerdersgroep heeft geholpen met het definiëren van een duidelijke visie en doelstelling op dit themaDe ervaringen vanuit KCS&B kunnen dienen als inspiratie en voorbeeld, bv de Simpel Fit! interventieInteressant om te horen wat andere gemeenten doen op het thema en welke worstelingen zij hebbenSportcoaches konden praktijk-perspectief brengen bij bijeenkomsten over bv het bereiken van de doelgroep
Meerssen	<ul style="list-style-type: none">Extra prioriteit voor dit themaDe bijeenkomsten gaven veel informatie over de geleerde lessen van andere gemeentenDe uitwisseling tussen gemeenten en de intervisie van casussen is vooral waardevol om het ook toepasbaar en relevant te makenGoed om een startfoto met doelen op te moeten stellen, prikkelt extra om na te denkenMix van informeren vanuit KCS&B en interactief is prettig; KCS&B heeft hierin een faciliterende rol.
Stein	<ul style="list-style-type: none">De aanvoerdersgroep geeft extra stimulans aan het thema, maar is niet enige aanpak die zich hierop richtUitwisseling tussen gemeenten en kritische reflectie op de lokale aanpak is altijd waardevol om verder te komen en na te denken over de keuzes die zijn/worden gemaakt.Goed om beleid en praktijk meer met elkaar te verbinden, zodat beleidsmedewerkers ook inzicht krijgen in de praktische toepassing van beleid dat wordt gemaakt
Twente-rand	<ul style="list-style-type: none">De aanvoerdersgroep geeft nieuwe inzichten en prikkelt tot nieuwe oplossingen (het introduceren van een coördinator sport en armoede)1-op-1 contact met KCS&BUitwisseling met andere gemeenten, ook buiten bijeenkomsten

“Je zit met vijftal gemeenten bij elkaar. [...]Dat heeft informatie opgeleverd van oké. Dan moeten we dat vooral wel doen en dit vooral niet doen. Dus ik heb altijd aangegeven dat ik wel echt de meerwaarde ervan in zie.”

“Ik denk dat het goed is geweest voor de regelingen, en dus degene die ze maakt, om eens wat dichterbij de praktijk te staan. [...] Dus ik denk dat het goed is geweest om daar even te kijken wat een regeling nou betekent voor zo'n gezin en een intermediair.”

3.2.3. Invloed van de landelijke aanvoerdersgroep

Verschillende behoeften en voortgang per gemeente beperken soms de relevantie van de aanvoerdersgroep

Breda	<ul style="list-style-type: none">• Veel verschil in hoe ver de verschillende gemeenten zijn en wat hun aanpak is op het thema• Verschil tussen grote en kleine gemeenten<ul style="list-style-type: none">• Gemeenten van dezelfde grootte vaak meer eenzelfde aanpak, waardoor uitwisseling meer relevant kan zijn• Anderzijds is het delen van ervaringen tussen verschillende groottes gemeente waardevol om van elkaar te leren• De gemeente kan sparring ook zelf zoeken bij andere gemeenten, daarvoor is de aanvoerdersgroep niet per se nodig	<p><i>"Voor ons zou het denk ik ook fijn zijn als je wat meer grote gemeenten erbij had, omdat de ervaringen daar gewoon anders zijn. "</i></p>
Dordrecht	<ul style="list-style-type: none">• De gemeenten hadden allemaal andere aanpakken, waardoor de uitwisseling niet altijd aansloot bij de aanpak en fase waarin de gemeente nu zit• De buurtsportcoaches waren aanwezig bij de bijeenkomsten wat zorgde voor verschil tussen beleid en uitvoering. Vanuit praktijk geen andere gemeenten aanwezig, waardoor uitwisseling op praktisch niveau niet mogelijk was• Er is geen natuurlijk contact tussen de gemeenten vanwege de geografische ligging van de verschillende gemeenten• De fysieke bijeenkomsten vragen om een grote tijdsinvestering	<p><i>"...op gemeentelijk niveau ben je allemaal iets anders aan het doen waardoor je weinig aansluiting daardoor vindt bij de andere gemeentes over wat zijn nou aan het doen zijn. [...]Tuurlijk wil je met ze meedenken en wil je ze misschien helpen als je dat kan alleen voor jezelf heb je er op dat moment niet zo heel veel aan, omdat je gewoon op een heel ander vlak bezig bent."</i></p>
Meerssen	<ul style="list-style-type: none">• Door de geografische ligging van de gemeenten was contact met andere gemeenten niet altijd natuurlijk. De gemeente zoekt eerder contact met andere gemeenten in de regio• Een informerende bijeenkomst is interessant, maar er is een voorkeur voor het inbrengen van casussen om relevantie te vergroten en nadenken te stimuleren	
Stein	<ul style="list-style-type: none">• De gemeente heeft zelf al veel uitwisseling met collega's binnen gemeenten in Limburg	
Twente-rand	<ul style="list-style-type: none">• Gemeente had uitval en wisselingen, waardoor thema stop kwam te liggen en bijeenkomsten geen toegevoegde waarde meer hadden• Door de geografische ligging van de gemeenten was de reistijd een flinke investering	

3.2.4. Toekomstperspectief aanvoerdersgroep

De geleerde lessen benadrukken het belang van doelgroepgerichte communicatie, intermediairs en een integrale aanpak

Breda	<ul style="list-style-type: none">• Behouden, inzetten op en borgen van succesvolle aanpakken, zoals het volwassenenfonds• Betrekken van maatschappelijke professionals om doorstroom naar sportaanbieders te bevorderen• Passende communicatie met de doelgroep over de bestaande regelingen	<p><i>“We merkten eigenlijk dat we ook wel wat professionals in de wijken misten om de doorstroom beter te maken van de fondsen naar de sportaanbieders”</i></p>
Dordrecht	<ul style="list-style-type: none">• Inzetten op het evalueren en monitoren van de interventie en deze breder toepassen en borgen• Het bereiken van de doelgroep blijft een uitdaging, maar mond-tot-mond werving blijkt het meest effectief• Het is belangrijk om binnen een aanpak langdurig iets aan te bieden om verbinding tussen mensen actief te stimuleren, dit komt minder snel vanuit hunzelf (vooral bij anderstaligen)• Het belang van het inzetten van intermediairs	
Meerssen	<ul style="list-style-type: none">• Voor de jongeren is het belangrijk om te zorgen voor goede overdracht en navolging richting structureel sporten• Werken vanuit de wens van de doelgroep (vraaggericht werken) in plaats van aanbodgericht• Korte lijnen creëren en intermediairs inzetten die de doelgroep bereiken• Communicatie inzetten die past bij de doelgroep• Zorgen dat er een verantwoordelijk iemand is voor (het trekken) van het thema	
Stein	<ul style="list-style-type: none">• Betrokkenheid en enthousiasme vanuit beleidsmedewerker is cruciaal, wisselingen kunnen bepalend zijn voor het verloop• Het thema meer integreren in bestaande en lopende aanpakken zodat het niet allemaal losse initiatieven worden• Verder kijken dan alleen het financiële problemen bij kinderen, het hele plaatje bekijken wat zorgt voor minder bewegen bij kinderen	
Twente-rand	<ul style="list-style-type: none">• Belang van betrokkenheid vanuit doelgroep zelf, stakeholders en intermediairs• Meerwaarde van een coördinator sport en armoede	<p><i>“Wij hebben van de inzet van de coördinator geleerd dat hier behoefte aan is en dat het daadwerkelijk van meerwaarde is, dus we willen graag een continuering van de functie.”</i></p>

3.2.4. Toekomstperspectief aanvoerdersgroep

Gemeenten zien zeker de meerwaarde van de aanvoerdersgroep, maar toekomstperspectief verschilt per gemeente, afhankelijk van lokale prioriteiten

Breda

- De gemeente gaat nu vooral nog naar de aanvoerdersgroep bijeenkomsten voor ideeën en inspiratie
- Toekomst van de aanvoerdersgroep ligt aan de toegevoegde waarde, zelf is de gemeente nu gericht bezig op thema fondsen

Dordrecht

- De bijeenkomsten zijn een grote tijdsinvestering, mede door de reistijd
- De gemeente heeft nu een duidelijke visie, vraag is waarvoor de aanvoerdersgroep dan nog nodig is
- Toegevoegde waarde wanneer er deelnemers zijn met een soortgelijke aanpak om daarover uit te wisselen
- Belangrijk om niet alleen informatie te brengen, maar ook toepasbare zaken op te halen
- Verkennen mogelijkheid van de aanvoerdersgroep combineren met andere (landelijke/regionale) bijeenkomsten

“Het moet wel meerwaarde hebben om met zijn allen bij elkaar te gaan zitten. [...] Kenniscentrum zou ook nog kunnen nadenken om het in te brengen, bij bijvoorbeeld sessies van de VSG of zoiets dus dat ze het integreren in iets anders waar mensen toch al voor op pad gaan.”

Meerssen

- De gemeente is positief over de huidige vorm van de aanvoerdersgroep, vooral intervisie en uitwisseling worden als nuttig ervaren
- Wellicht de bijeenkomsten combineren met bijeenkomsten waarbij ook op een locatie gewerkt kan worden en men kan aansluiten bij relevante thema's / discussies

Stein

- Wellicht dit thema integreren bij andere aanpakken zoals OKO
- De uitwisseling en reflectie met andere soortgelijke aanpakken of gemeenten is nuttig, zodat er kritisch gekeken wordt naar de lokale werkwijze en aanpak

“Ik heb destijds ook al aangegeven dat ik die intervisiebijeenkomst gewoon heel prettig vind. Dat is wel iets om te verkennen hoe ze dat kunnen blijven continueren, dan wel opschalen.”

Twente-
rand

- Wanneer er nieuwe coördinator is, zouden ze graag weer aansluiten

iresearch

